

Qui va escriure Romeo i Julieta?

JOAN JOSEP ISERN

NARRATIVA

Jordi Mata, *La segona mort de Shakespeare*. Premi Nèstor Luján de novel·la històrica 1999. COLUMNA. Barcelona, 1999.

Un nou llibre de Jordi Mata acaba de sortir al carrer. Això vol dir que, com ja va sent habitual en aquest jove i prolífic escriptor, el producte apareix amb el valor afegit de ser guanyador d'un premi literari. Fent una ullada a la seva trajectòria es diria que Jordi Mata (Barcelona, 1966) ha sabut trobar la fórmula secreta que el congrua amb les muses inspiradores dels jurats dels certàmens als quals es presenta. No exagero pas: la llista de premis que ha guanyat aquest home és quasi tan extensa com la seva bibliografia. I per comprovar-ho no cal anar gaire lluny, vegem les seves quatre últimes novel·les publicades: *Reines i peons* va guanyar el premi Ciutat d'Alzira 1995, *El misteri de Berlín* es va emportar el Sant Jordi de l'any següent, *La compassió del dimoni* va ser premi Joanot Martorell 1998 a Gandia, i ara mateix tenim *La segona mort de Shakespeare* que el passat juliol es va emportar la tercera edició del premi Nèstor Luján de novel·la històrica.

LICENCIAT EN HISTÒRIA

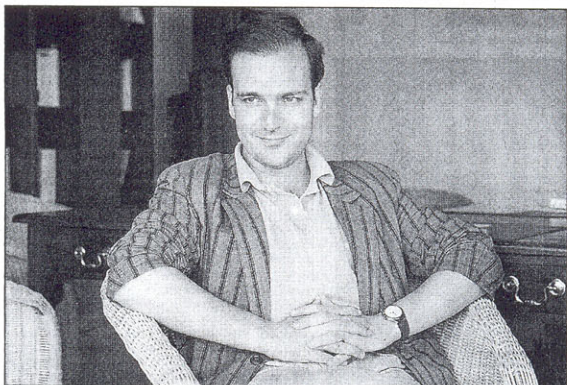
Tret del parèntesi contemporani (i conjuntural) que va suposar *La compassió del dimoni*, tota l'obra de Jordi Mata —amb formació universitària d'historiador— està ambientada en èpoques allunyades del present, cosa que no exclou que hi hagi referències, pistes o missatges perfectament interpretables en clau de present. En aquesta ocasió l'autor ens transporta cap a la ciutat de Londres de finals del segle XVI i principis del XVII. Més concretament l'acció de la novel·la s'inicia sota el regnat d'Elisabet I el 29 de maig de 1593, data oficial de la mort de Christopher Marlowe en una baralla de taverna, i continua vint anys després amb un Shakespeare convertit en autor de fama i amb una situació política molt poc prometedora per a la gent de la faràndula, amb el rei Jaume I d'Anglaterra i VI d'Escòcia com a ocupant del tron.

A *La segona mort de Shakespeare* Jordi Mata s'apunta sense reserves a la teoria que Marlowe va ser el veritable autor de les obres de Shakespeare i que es veia obligat a romandre en l'anonimat a causa de la seva condició de membre dels serveis secrets reials. La seva mort en una batussa de borratxos, doncs, no

A part del paper d'home de palla que l'autor atorga a Shakespeare, un altre element potenciat en la novel·la és l'homosexualitat dels protagonistes

no passa gens desapercebuda la feina d'ambientació i documentació que hi ha en el llibre. Una feina que no només es limita a donar color, gruix i credibilitat a la trama sinó que ajuda a entendre algunes de les reaccions dels protagonistes en funció del context polític que els envolta. En aquest sentit cal reconèixer que Jordi Mata es fa ben mereixedor d'inscriure el seu nom en el palmarès d'un premi que porta el nom de l'inoblidable Nèstor Luján, un home per al qual escriure era una feina amb dues funcions primordials: divertir i instruir sempre amb dignitat.

Permanentment interessat per la

MATA S'APUNTA A LA TEORIA QUE MARLOWE ERA EL VERDADER AUTOR DE LES OBRES DE SHAKESPEARE

hauria estat res més que un simulacre per fer-lo desaparèixer una temporada i propiciar el seu retorn sota una nova identitat i amb noves missions d'espionatge.

AMBIENTS I DOCUMENTACIÓ

A part del paper d'home de palla que l'autor atorga a Shakespeare, un altre element que es potencia en el llibre és l'homosexualitat de tots els protagonistes. De fet, el que posa en moviment la trama de *La segona mort de Shakespeare* són els amors, enlluernaments, desamors i enveges que es van ordint entre els diversos personatges de la novel·la, uns personatges tots masculins ja que la presència de dones en les companyies teatrals estava rigorosament prohibida. Aquesta opció sexual entrava frontalment en conflicte amb la moral puritana de l'època cada vegada més influent en els cercles que detentaven el poder. En conseqüència no crec que fóra un error definir *La segona mort de Shakespeare* com un llibre de temàtica gai i amb la figura de Christopher Marlowe com a protagonista principal. D'entrada, doncs, ja es veu que Jordi Mata s'ha situat a les antípodes de la imatge que sobre els mateixos persoi històrics Hollywood ha popularitzat recentment amb la multipremiada *Shakespeare in love*.

Com també és habitual en l'autor,

divulgació d'aquells aspectes menys coneguts de la història —la figura pseudomítica de Christopher Marlowe és un caramel en aquest sentit— i interessat, alhora, per la denúncia de la hipocresia en les relacions humanes, llibre rere llibre —i en aquest d'una manera molt especial— es percep que Jordi Mata va assolit un domini més gran de les eines de l'ofici de contar històries. Es nota que *La segona mort de Shakespeare* és una novel·la escrita sense presses, amb cura, meditada llargament. La prosa, amb preferència encara pels períodes llargs, circula amb fluïdesa i els diàlegs funcionen de manera eficient. És a dir, que són on han de ser, duren el que han de durar i diuen ni més ni menys que el que pertoca per fer avançar el lector al llarg de la història que té a les mans.

La segona mort de Shakespeare —com tota l'obra de Mata, al capdavant— surt a l'encontre del lector amb un objectiu modest però fermament assumit: ser interessant sense perdre en cap moment la dignitat. Val a dir que a casa nostra no hi gaires autors amb una percepció tan clara de fins on volen arribar i de quin equipatge disposen per dur a terme el trajecte. Per això sempre m'ha interessat l'obra de Jordi Mata. I ara, amb aquest nou llibre, la meua opinió és que continua anant cap endavant.